

KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET
Postboks 8013 DEP
0030 OSLO

Dato: 30.08.2024
Vår ref: 24/15831-2
Deres ref: 24/1914-
Saksbeh.: Jorunn Haugen

Høring av forslag til ny lov om vern av marin natur utenfor territorialfarvannet

Vi viser til oversendelse av brev datert 16. mai 2024 vedrørende høring av forslag til ny lov om vern av marin natur utenfor territorialfarvannet (deres ref. 24/1914). Innspill til høringen er behandlet administrativt, men vil legges fram som en orienteringssak for hovedutvalget for næring, kultur og miljø 19. september 2024. Eventuelle innspill vil bli ettersendt.

Bakgrunn for saken

Som en oppfølging av Meld. St. 29 (2020-2021) Heilskapleg nasjonal plan for bevaring av viktige område for marin natur, jf. Innst. 557 S (2020-2021), har det blitt utført et arbeid med å gjennomgå om og hvordan dagens lovgivning for vern og bevaring av norske havområder utenfor territorialfarvannet kan forbedres. Arbeidet ble ledet av Utenriksdepartementet som konkluderte med at det er folkerettslig adgang til å opprette marine verneområder i havområder under norsk jurisdiksjon også utenfor territorialfarvannet. Det ble videre konkludert med at det var hensiktsmessig å utarbeide en egen lov for dette formålet.

Vurdering

I desember 2022 inngikk 193 land, deriblant Norge, en internasjonal avtale om et globalt rammeverk for å bevare naturen: Kunming-Montreal global biodiversity framework (naturavtalen). Målet med avtalen er å stanse og å reversere tapet av natur globalt, hvor det blant annet ble enighet om en global målsetting om at minst 30 prosent av verdens kyst- og havområder innen 2030 skal være bevart gjennom marine verneområder og andre effektive arealbaserte bevaringstiltak.

Agder fylkeskommune har ingen myndighet når det kommer til havområder utenfor territorialfarvannet, men fylkesutvalget har den 9. mai 2023 (saksnr. 55/23) gitt innspill til nasjonal oppfølging av naturavtalen som er relevant i forbindelse med høringen av lovforslaget om vern av marin natur utenfor territorialfarvannet. Her vises det til at naturavtalen er viktig for å hindre ytterligere tap av natur og stanse trusler mot naturmangfold. Intakte økosystemer er viktige som leveområde for arter, som leverandør av økosystemtjenester og fordi de lagrer karbon. Videre vises det til at de viktigste temaene Norge bør legge vekt på i vår nasjonale oppfølging av de nye globale målene i naturavtalen blant annet er representativt vern av tilstrekkelig store, varierte, sammenhengende områder på land og i sjø, i tråd med forpliktelsene i avtalen. Samtidig vises det til at de viktigste virkemidlene Norge bør legge vekt på i nasjonal oppfølging av naturavtalen er blant annet tilpasning av relevant lovverk slik at det best mulig

Besøksadresse:
Tordenskjolds gate 65 4614
KRISTIANSAND S

Postadresse:
Postboks 788 Stoa, 4809 Arendal

Telefon:
+47 38 05 00 00

E-post:
postmottak@agderfk.no

Org.nr.:
921 707 134

Nettsted:
www.agderfk.no

ivaretar de utfordringer som skisseres i naturavtalen, etablering av et helhetlig kunnskapsgrunnlag om økosystemers utbredelse og tilstand, samt hvordan de henger sammen og bidrar til naturmangfold. Det ble også vist til at virkemidlene som det bør legges vekt på i nasjonal oppfølging av naturavtalen bør ha en helhetlig tilnærming, slik at det prioriteres mellom areal for industri, fornybar energi og naturavtalen.

Opprettelse av ny lov om vern av marin natur utenfor territorialfarvannet vil være et viktig virkemiddel inn i arbeidet med oppfølging av naturavtalen, samt *Meld. St. 29 (2020-2021) Heilskapleg nasjonal plan for bevaring av viktige område for marin natur*. Vern og andre tiltak for bevaring bidrar til å ta vare på viktig undervannsnatur og økologiske funksjoner. Det er et nasjonalt mål at et representativt utvalg av norsk natur skal tas vare på for fremtidige generasjoner. Havøkosystemene og funksjonene de har for naturmangfold, produksjon og høsting i havet, må forvaltes på en måte som gjør økosystemene robuste og sikrer den fremtidige naturlige produksjonen. Det er samtidig viktig at det i verneprosesser sikres best mulig involvering av berørte myndigheter og interesser, samt lokalsamfunnet langs kysten, slik at alle berørte parter inkluderes og gis anledning til å komme med innspill. Opprettelse av marine verneområder utenfor territorialfarvannet bør gjennomføres på en måte som gir en balanse mellom brukerinteresser og økt bevaring slik at vernet fungerer godt over tid. Herunder kan det nevnes at Agder fylkeskommune, sammen med Raet nasjonalparkstyre og Havforskningsinstituttet, leder prosjektet «Bevar Raet», som startet som et lokalt initiativ i Tvedestrand og er forankret i de tre nasjonalparkkommunene Tvedestrand, Arendal og Grimstad for Raet nasjonalpark. Prosjektet er med på å følge opp Norges forpliktelser for bevaring av marin natur, hvor arbeidet er organisert som et samspill mellom offentlig forvaltning og lokal befolkning.

Konklusjon

Som en del av oppfølgingen av Naturavtalen og *Meld. St. 29 (2020-2021) Heilskapleg nasjonal plan for bevaring av viktige område for marin natur*, vil vern av marin natur utenfor territorialfarvannet være et viktig virkemiddel for å sikre en bærekraftig forvaltning og bevaring av områder med viktig marin natur i store havområder. Intakte økosystemer er viktige som leveområde for arter, som leverandør av økosystemtjenester og fordi de lagrer karbon. Norge bør legge vekt på i vår nasjonale oppfølging av de nye globale målene i naturavtalen å ha et representativt vern av tilstrekkelig store, varierte, sammenhengende områder på land og i sjø, i tråd med forpliktelsene i avtalen.

Det er samtidig viktig at det i verneprosesser sikres best mulig involvering av berørte myndigheter og interesser, samt lokalsamfunnet langs kysten. Opprettelse av marine verneområder utenfor territorialfarvannet bør gjennomføres på en måte som gir en balanse mellom brukerinteresser og økt bevaring slik at vernet fungerer godt over tid.

Med hilsen

Christina Milsom
Avdelingsleder
Bærekraftig utvikling

Jorunn Haugen
Rådgiver
Bærekraftig utvikling

Brevet er godkjent elektronisk.